

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АПК

***ШАМАНСЬКА О.І., К.Е.Н., ДОЦЕНТ КАФЕДРИ,
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ***

Сільське господарство в Україні є пріоритетною галуззю. В сучасних умовах розвитку сільського господарства України освоєння закінчених науково-технічних розробок складає дуже низький процент до загальної кількості створених інновацій і не завжди відповідає вимогам сільськогосподарського виробництва. Розвиток інноваційної діяльності, а особливо впровадження її результатів, в АПК являє собою розробку раціональної структури інноваційного процесу, що повинна повністю бути адаптованою до регіональних умов виробництва, переробки та реалізації сільськогосподарської продукції.

Інноваційний процес в АПК слід розглядати як постійний, безперервний процес перетворення окремих технічних, технологічних та організаційно-економічних ідей і наукових варіантів вирішення певного практичного завдання з метою переходу галузей та підприємств АПК на якісно новий рівень виробничого процесу. В той же час, на здатність підтримувати інноваційну діяльність в АПК впливає велика кількість факторів, серед них: особливості природно-економічних умов господарювання, стан організаційно-виробничого механізму, рівень готовності господарств до впровадження інновацій, засоби стимулювання досягнень науки та їх впровадження на практиці та регіональні відмінності суб'єктів господарювання [3, с. 982].

В теперішній час, більшість вітчизняних агропідприємств неспроможні виробляти високоякісну й конкурентоспроможну продукцію. Це є результатом таких негативних явищ як: застарілий машинно-тракторний парк, диспаритет цін на продукцію промисловості і сільського господарства, постійне зростання цін на паливо-мастильні матеріали, неефективна кредитно-фінансова система і законодавча база тощо [1, с. 6]. Тобто, виникає необхідність у переорієнтації наявної державної політики на високоефективну інноваційну.

Проведений аналіз показав, що сільському господарству притаманна певна специфіка, що виявляється у можливостях

запровадження саме інновацій. При цьому, інновації в сільськогосподарському виробництві потребують попередньої оцінки, а особливо впливу на земельний фонд, живі організми, а також у сільському господарстві існує значно високий рівень ризику при запровадженні інноваційного продукту. Розв'язання цих проблем потребує фінансування і, насамперед, державного. В інституційному забезпеченні інноваційного процесу значну роль відіграє інноваційний потенціал як система чинників і ресурсів. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємств АПК є основою стратегічного планування, яке визначає комплекс заходів, пов'язаних із випуском нового виду продукції, впровадженням і використанням нових технологій, організацією виробництва налагодженням збутової мережі та його стимулювання.

Визначення довгострокової стратегії інноваційного розвитку є складним процесом, який потребує реалізації заходів, прийомів для забезпечення економічного зростання з використанням системи генерації нових знань, конкурентних механізмів, підприємницької активізації та державної підтримки [1, с. 7]. Основою вибору інноваційної стратегії аграрних підприємств є обґрунтування тенденцій розвитку науки й техніки, переходу до нового технологічного інноваційного рівня, аналізу та прогнозу динамічного оновлення продуктів і технологій в аграрному виробництві. Успішний інноваційний розвиток аграрних підприємств і його продукції може базуватися на різних стратегіях (рис. 1).

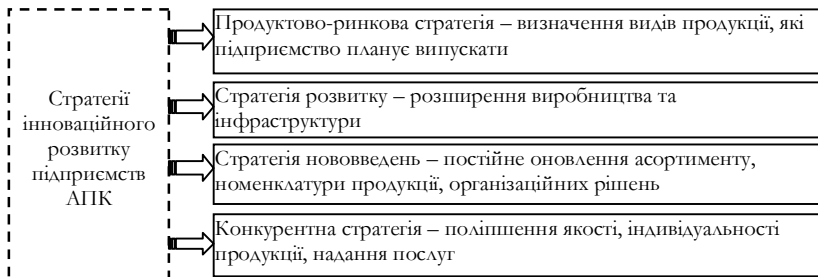

Рис. 1. Схема основних видів стратегій інноваційного розвитку підприємств АПК

**Джерело: розробка автора*

Основним завданням ефективної інноваційної стратегії є розробка і запровадження через програми, проекти, стратегії нових мотиваційних механізмів інноваційного процесу, забезпечення комерціалізації й ринкового попиту на інноваційну продукцію [4, с.118]. Також слід враховувати економічний, національно-стратегічний, демографічний та інші аспекти реалізації інноваційних процесів в аграрному виробництві на основі кредитної, фінансової, агропродовольчої й інноваційної політики країни. Такий зв'язок дасть можливість забезпечити відтворення процесів інноваційного розвитку, стимулювати технологічні та технічні нововведення, а відтак і активізацію інвестиційної діяльності (рис. 2).

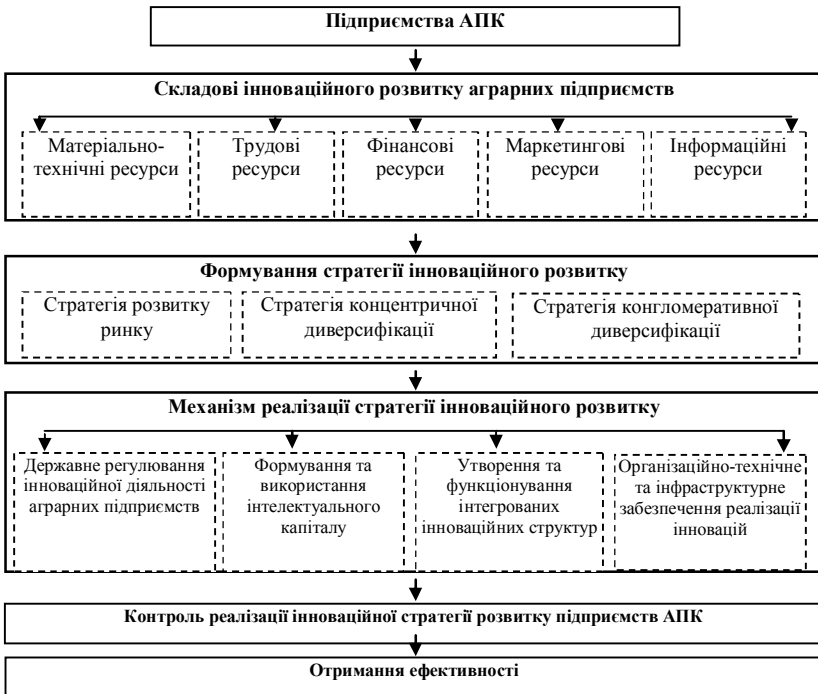

Рис. 2. Модель формування стратегії інноваційного розвитку підприємств АПК

**Джерело: розробка автора*

Стратегія інноваційного розвитку має бути покликана створити не тільки необхідні умови для вирішення питань модернізації підприємств АПК України, формування нового технологічного укладу, фінансово-економічних та соціальних проблем, а й сприяти реалізації всього комплексу цілей соціально-економічного розвитку країни на найближчі роки [5].

Отже, передумовою досягнення економічної ефективності підприємствами АПК є розробка відповідної інноваційної стратегії, основою якої є новизна виробів, поліпшення технологічності виробництва, економічний ефект і соціальні результати впровадження інноваційного оновлення аграрного підприємства. При цьому, першочерговим завданням постає визначення пріоритетних напрямів розвитку підприємства, забезпечення конкурентоспроможності продукції, підвищення ефективності виробництва. Сформована стратегія інноваційного розвитку підприємств АПК є орієнтиром на довгостроковий період, визначає напрям подальшого розвитку і обумовлює відповідні заходи та програми.

Література.

1. Кравчук В. Окремі аспекти досліджень технічного забезпечення АПК / В. Кравчук. – К.: УкрНДІПВТ ім. А. Погорілого, 2008. – С. 6-7.
2. Осецький В.Л. Стратегія нарощування інвестиційного потенціалу національної економіки /В.Л. Осецький, Т.Г. Затоначька // Фінанси України. – 2006. – № 7. – С. 38-49.
3. Резнік Н.П. Інноваційна діяльність як фактор підвищення ефективності виробництва / Н.П. Резнік // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. – Вип. 198. – Дніпропетровськ. – 2004. – С. 979-985.
4. Харів П.С. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інноваційних процесів / П.С. Харів. – Тернопіль: Вид-во «Економічна думка». – 2003. – 326 с.
5. Паламаренко Я. В. Основи побудови стратегії інноваційного розвитку галузі спиртової промисловості України. Глобальні та національні проблеми економіки / Я. В. Паламаренко. – 2017. – № 19. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// global-national.in.ua/issue-19-2017](http://global-national.in.ua/issue-19-2017)